

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਖੋਸਲਾ ਅਤੇ ਫਾਲਸਾ ਜੇ.ਜੇ.

ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੂਬਾ, -ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਲਾਭ ਰਾਮ, ਆਦਿ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1949 ਦੇ ਆਰਐਫਏ ਨੰਬਰ 42 ਵਿੱਚ 1954 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 40/ਸੀ

195

Sep., 8th

ਅਬੇਟਮੈਂਟ-ਅਪੀਲ— ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮਰ ਗਿਆ— ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ— ਛੋਟੇ ਭਾਵੇਂ ਕੁੱਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ— ਨਿਯਮ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ—ਕਵਿਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 4।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇੰਨੇ ਅਟੱਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਦ ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁੱਲ ਕਮੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕੇਸ:-

ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ (1), ਖੁਦਾ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਵੀਰ ਭਾਨ (2), ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਵਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਪੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪਨਫੈਬ, ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ (5),

- (1) ILR 10 Lah. 7
- (2) ਏਆਈਆਰ 1931 ਲਾਹ. 486
- (3) ਏਆਈਆਰ 1933 ਲਾਹ. 556
- (4) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1935 ਲਾਹ. 322
- (5) ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 220

ਲਹੇਮੀ ਨਗਇਣ ਬਨਾਮ ਮਸੱਦੀ ਲਾਲ (1), ਜੈਨਾਥ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਦਾਨਪਾਲ ਸਿੰਘ (2)। V'lla^i: <_q
, wv ਚਾਣਖੀ (3), ਗੁਲਾਮ ਕਾਦਿਰ ਬਨਾਮ ਓਰਜਾ ਅਤੇ ਈਥਰਸ <4L ਅਫੂਧੀਆ ਪਰਸ਼ਾਦ-ਰਾਮ
ਪਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (5), ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ ਸਾਹੂ (6),
ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਨਾਥ ਪ੍ਰਮਾਨਿਕ (7) > ਅਰਜਨ ਮਿਰਧਾ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਕੁਮਾਰ ਚੌਕ
ਰਬਟੀ (ਈ), ਗੋਰਨਲਮ ਅਥਾਸ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸ ਸਫਦਰ ਜਾਹ ਜ਼ਾਹਿਦ ਏ.ਐਚ. ਮਿਰਜ਼ਾ (9), ਹਿੰਗਾ
ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਏ.ਐਮ ਖਾਨ (10), ਰਾਮ ਜਸ ਤਿਵਾੜੀ ਬਨਾਮ। ਰਾਮ ਲਾਲ ਤਿਵਾੜੀ (11)

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 22, ਨਿਯਮ 4, 9 ਅਤੇ 11 ਅਤੇ ਆਰਡਰ 32, ਨਿਯਮ 4,
ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਿਤਕ ਉਤਰਦਾਤਾ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ, ਕਾਫ਼ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਨਾਮਿਤਕ
ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੱਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ
ਵਿਦਿਆ ਵੰਤੀ, ਮਿਤਕ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਮਿਤਕ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ
ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਮ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਂ, ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡੀ.ਆਰ. ਮਾਨਚਕਾ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ,।

ਸੀ.ਐਲ.ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬੀ ਦੰਦਾਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਖੋਸਲਾ, ਜੇ.—ਪੁਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ Khosla, J,
ਸੱਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫੈਂਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਇੱਕ
ਸਾਲਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਨੁਕਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ
ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਭਰਾ ਸਨ। ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ। ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੀ
ਮੌਤ 24 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ
ਲਈ, ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:-

(a) ਕੀ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਲਈ
ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1942 ਅਵਧ 155
- (2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1947 ਅਵਧ 164
- (3) ਏਆਈਆਰ 1931 ਪੈਟ. 164
- (4) ਏਆਈਆਰ 1946 ਲਾਹ. 184
- (5) ਏਆਈਆਰ 1947 ਲਾਹ. 13
- (6) ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੈਟ 227
- (7) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1928 ਕੈਲ 180
- (8) ਏਆਈਆਰ 1928 ਕੈਥ 294
- (9) ਏਆਈਆਰ 1941 ਅਵਧ 219
- (10) ਏਆਈਆਰ 1939 ਅਵਧ 241
- (11) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1936 ਅਵਧ 209

Province of ਜੇਕਰ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨੱਥੂ ਰਾਮ
East Punjab ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

v.

Labhu Ram
etc.

ਤੱਥ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੌਜੀ
ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

Khosla, J.

ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੰਡ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ -

ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਾਲਕੀ, ਸਗੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਸੀ। ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਨ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ. ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਸੰਪਾਦਿਤ ਸਨ। ਲਾਭੂ ਰਾਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, 24 ਫਰਵਰੀ, 1953 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ। 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ^{Khosla, J.} ਦੌਰਾਨ ਛੋਟ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ 23 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ) ਨੂੰ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ 19 ਜੂਨ, 1953 ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। 60 ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰਾ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਆਰਡਰ XXII, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1954 ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਲਾਭ ਰਾਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਛੋਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਲਾਭ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ

19 ਜੂਨ, 1953 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਅਤੇ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ। ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਵਿੱਚ - ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਸਿਵਾਏ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਛੋਟ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਲਈ ਮੈਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਛੋਟ ਅੰਸ਼ਕ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁੱਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਵੱਖ

ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅੱਧੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਜਿਉਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰਡਰ XXII, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ) ਬਾਕੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਿਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਨ੍ਹੇ ਅਟੁੱਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

Khosla, J.

ਪੂਰੀ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਰੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨਿਰਣੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕੁੱਲ ਕਮੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਸੰਤ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਇਹਨਾਂ* ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। - ਇੱਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਲਟੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ: -

“ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਈਵਾਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁਕੱਦਮਾ) ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਪਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ, ਕਦੇ ਵੀ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਚਾਅ

ਪੱਖ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ
ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਦੁਬਾਰਾ
ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ

<1) ILR 10 Lah 7

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਤਮਾ। ਜੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੋਲ 'ਤੇ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਮੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਖਰੇ ਜਾਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Province of
East Punjab

v.
Labhu Ram
etc.

Khosla, J.

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਠ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਦੋ ਅਵਧ ਚੀਫ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਨੌਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਤਿੰਨ ਅਵਧ ਚੀਫ ਕੋਰਟ, ਦੋ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗਾ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਕਚਹਿਰੀ, *ਸੰਤ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ* (1) ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'X' ਨੇ 'A', 'B', V ਅਤੇ *D' ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 'ਐਕਸ' ਦੇ ਮੁੜ - ਸੰਸਕਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਲਟਾ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ 'ਏ', ਇੱਕ ਵੈਂਡੀਜ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ,

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਇਹ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ *ਖੁਦਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਬਨਾਮ ਵੀਰ ਭਾਨ* (2) ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, *ਅਦਨਾ ਮਲਿਕਾਂ* ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਦੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ *ਅਲਾ ਮਲਿਕਾਂ* ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਅਲਾ *ਮਲਿਕ* ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਪਈ *ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ-ਮੁਦਈਆਂ* ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ *ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ* ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਛੋਟ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ *ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਡਾਇਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਸਾਂਝੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਦੀ ਮੁਨੀਪਾਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ

- (1) ਕੇ.ਐਲ.ਆਰ. 10 ਲਾਹ. 7
- (2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1931 ਲਾਹ. 486
- (3) A.IR 1933 ਲਾਹ. 556

ਵੈਂਡੀਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸੂਬਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਈ ^{ਅਤੇ} ਸੇਂਟ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਾਭ "

ਆਦਿ

ਉਮਰਾਓ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ *ਕਪੂਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ* (1), ਖੋਸਲਾ, ਜੇ. ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਟਰ ਚੈਨਲ ਵਿੱਚ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹਰੇਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਾਂਝੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ (2) ਵਿੱਚ, ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਫਰਮਾਨ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇੱਕ 'ਆਰ' ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੋਵੇਂ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚੇ ਹੋਏ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਫਰਮਾਨ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਵੱਖਰੇ ਸਨ।

ਅੰਸ਼ਕ ਕਮੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਸੀ

ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਮੁਸੱਦੀ ਲਾਲ (3)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ALR 1935 ਲਾਹ. 322

(2) ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 220

(3) ਏਆਈਆਰ 1942 ਅਵਧ. 155

Province of East Punjab v. Labhu Ram etc. Khosla, J. ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕੀਤੀ। ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰਮਾਨ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦਰਯੋਗ ਵੰਡ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਉਸ ਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਫੋਟੋ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ, **ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, (1)** ਵਰਗਾ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਅਵਧ ਮਾਮਲਾ **ਜੈਨਾਥ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਦਾਨਪਾਲ ਸਿੰਘ (2)** ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਿਵਰ ਸਾਇਨਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਕ ਫੁਟਕਾਰਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਖਰੀ ਕੇਸ *ਵਲਾਯਾਤੁੰਨੀਸਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਚਲਾਖੀ* (3) ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੀਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ (1) ALR ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। 1937 ਲਾਰ. 220

(2) ਐਲ.ਆਰ. 1947 ਅਵਧ. 164

(3) ਏਆਈਆਰ 1931 ਪੈਟ, 164

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ. ਇਹ ਪੁਨਰ ਸੰਸਕਰਣਕਾਰ ਜੈਨਾਬ ਕਪੂਰ ਬਨਾਮ ਦਾਨਪਾਲ ਸਿੰਘ (1) ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXL ਨਿਯਮ 63, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ: ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਲਛਮੀ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਮੁਸੱਦੀ ਲਾਲ (3)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਖੁਦਾ ਬਖਸ਼ ਬਨਾਮ ਵੀਰ ਭਾਨ (4) ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ Khosla, J. ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ।

ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਮਰਾਓ, ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਪੂਰੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵਾਟਰ ਚੈਨਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਕੇਸ ਹਨ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਦੋ ਲਾਹੌਰ ਕੇਸ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਗੁਜਰਾਂਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭੂ ਡਾਇਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (6)। ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ (7)। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1 ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਲਾਹੌਰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਦੋ ਕੇਸ ਗੁਲਾਮ ਕਾਦਿਰ ਬਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਅਤੇ ਅਜੁਧੀਆ ਪਰਸ਼ਾਦ ਰਾਮ ਪਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ * ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (9) ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਸ਼ਨ ਸੂਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ। ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਗੀ ਸਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫਰਮਾਨ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ

- <1> ਏਆਈਆਰ 1947 ਅਵਧ। 164
- (2) ਏਆਈਆਰ 1937 ਲਾਹ. 220
- (3) ਏਆਈਆਰ 1942 ਅਵਧ। 155
- (4) ਏਆਈਆਰ 1931 ਲਾਹ. 486
- (5) ਏਆਈਆਰ 1935 ਲਾਹ. 322
- (6) ਏਆਈਆਰ 1933 ਲਾਹ. 536
- (7) ILR, 10 Lah. 7
- (8) ਏਆਈਆਰ 1946 ਲਾਹ. 184
- (9) ਏਆਈਆਰ 1947 ਲਾਹ. 13.

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

Province of East Punjab v. Labhu Ram etc. Khosla, J.

ਉਹੀ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ। ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰ-ਅਸਲ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ-

- (a) ਮਿਤਕ-ਫਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਉਸ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (b) ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਮਿਤਕ-ਹੁਕਮ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚਰਨ ਸਾਹੂ (1), ਅਤੇ ਕਮਲਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸੁਕੁਲ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਨਾਥ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ (2), ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੇਸਨੇ ਪ੍ਰੋ ਫਿਟਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਏ। ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੈਟ. 327

(2) ਏਆਈਆਰ 1928 ਕੈਲ., 180

ਅਰਜਨ ਮਿਰਧਾ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਕੁਮਾਰ ਚੱਕਰਬੱਟੀ (1) ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁਦਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ

ਪੱਖ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ

ਟੋਟੋ ਵਾਲਮਸਲੇ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਸਾਦੇ ਝਗੜੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਦਈ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ। ਦ

ਫਰਮਾਨ ਸੰਯੁਕਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਵਿਭਾਜਨਯੋਗ।

ਗੁਲਾਮ ਅੱਬਾਸ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿੰਸ ਸਜਦਾਰ ਜ਼ਾਹ ਜ਼ਾਹਿਦ ਏ.ਐਚ. ਮਿਰਜ਼ਾ (2), ਅਵਧ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਯੂਪੀ ਇਨਕਮ ਬੋਰਡ ਅਸਟੇਟ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ **ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ**। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲ **ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ** ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਾਂਝੇ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਸਨ।

ਹਿੰਗਾ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਏ.ਐਚ. ਖਾਨ (3), ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ **ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ** ਕਿਉਂਕਿ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1928 ਕੈਲ. 294

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1941 ਅਵਧ. 219

(3) ਏ.ਆਈ.ਐਚ. 1939 ਅਵਧ. 241

Province of
East Punjab
t?.

Labhu Ram
etc.

Khosla, J.

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰੀ ਕੇਸ **ਰਾਮ ਜਸ ਤਿਵਾੜੀ** ਬਨਾਮ **ਰਾਮ ਲਾਲ ਤਿਵਾੜੀ** (1) ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਫਰਮਾਨ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਮੁਦਈ) ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ **ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ**।

ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਰਹੂਮ ਧਿਰ

Province of
East Punjab
v.
Labhu Ram
etc.

ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇੱਕੋ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟਿਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਮੱਤਨੂੰ ਰਾਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅੱਧੇ ਅਤੇ ਅੱਧੇ ਦੋਸੇ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਸ਼ੇਅਰ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਇੰਚ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਆਧਾਰ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਾਰ ਜਾਂ ਦਰ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ

ZU A.L.R. 1936 ਅਵਧ। 209

ਇੱਕ ਭਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਦਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚੰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦ com ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨੌਬੂ ਰਾਮ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਪੈਨਸ਼ਨ ਗਏ ਹੋਵੇਗੀ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ sed. ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਟੁਕੜੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਰਣੇ ਹੋਣ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਿਰਣੇ

ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਦਰ ਸਹੀ ਦਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਲਾਭੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਨੱਥੂ ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਕੁਰਕੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ।

Khosla, J,

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਭਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜੇ ਇਕੋ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ *ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ* ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ ਪਰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਾਲਸ਼ੋ. ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

Falshaw, J.